

Ζ' ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ
«ΦΕΡΑΙ-ΒΕΛΕΣΤΙΝΟ-ΡΗΓΑΣ
ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΔΗΜΟΥ ΡΗΓΑ ΦΕΡΑΙΟΥ»

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ
ΤΟΥ ΤΙΜΩΜΕΝΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ
ΑΣΤΕΡΙΟΥ ΑΡΓΥΡΙΟΥ

Βελεστίνο, 6-8 Οκτωβρίου 2017

Με την ευκαιρία της διοργάνωσης του Ζ΄ Διεθνούς Συνεδρίου «Φεραί-Βελεστίνο-Ρήγας περιοχής Δήμου Ρήγα Φεραίου», η Επιστημονική Εταιρεία Μελέτης Φερών-Βελεστίνο-Ρήγα τιμά τον συμπατριώτη, από το Μεγάλο Μοναστήρι, Αστέριο Αργυρίου, Ομότιμο Καθηγητή του Πανεπιστημίου του Στρασβούργου, ιδρυτικό μέλος της και συμμετέχοντα στα Διεθνή Συνέδριά της, για το επιστημονικό έργο του με την τιμητική πλακέτα και την ανάλογη περγαμηνή.

Επί πλέον, διοργανώνει κατά τις ημέρες του Ζ΄ Διεθνούς Συνεδρίου έκθεση των δημοσιευμάτων τού τιμωμένου καθηγητού Αστέριου Αργυρίου, συνοδευόμενη με το παρόν έντυπο, που περιέχει τον σχετικό κατάλογο της πλούσιας πνευματικής συγκομιδής του, ώστε οι Σύεδροι να έχουν μια ολοκληρωμένη εικόνα της σημαντικής επιστημονικής προσφοράς του.

Astérios ARGYRIOU
Professeur émérite
Université de Strasbourg

Ἀστέριος ΑΡΓΥΡΙΟΥ
Ὁμότιμος καθηγητής
Πανεπιστήμιο τοῦ Στρασβούργου

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΜΑΤΑ

A. ΒΙΒΛΙΑ

1. – *Remarques sur quelques aspects théologiques de la conception coranique de l’Histoire* [Παρατηρήσεις πάνω σὲ μερικές θεολογικές ὀψεις τῆς περὶ Ἱστορίας ἀντίληψης τοῦ Κορανίου] (Διδακτορική διατριβὴ τρίτου κύκλου στὴν Καθολικὴ Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Στρασβούργου), Στρασβούργο 1963, 140 σελίδες δακτυλογραφημένες.

2. – “*Sur Mahomet et contre les Latins*”, un traité inédit d’Anastassios Gordios (1656-1729), religieux et professeur grec. Edition critique du texte grec, accompagné d’une traduction française, d’une introduction et de notes [“Περὶ Μωάμεθ καὶ κατὰ Λατείνων”. Ἐνα ἀνέκδοτο ἔργο Ἀναστασίου τοῦ Γορδίου (1656-1729), Ἑλληνας κληρικοῦ καὶ διδασκάλου. Κριτικὴ ἔκδοση τοῦ κειμένου, γαλλικὴ μετάφραση, εἰσαγωγὴ καὶ σχόλια] (Διδακτορική διατριβὴ τρίτου κύκλου στὴ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Στρασβούργου). Στρασβούργο 1967, 2 τόμοι, 122 (εἰσαγωγὴ)+438 (κείμενο) σελίδες πολυγραφημένες.

3. – *Les Exégèses grecques de l’Apocalypse à l’époque turque (1453-1821). Esquisse d’une histoire des courants idéologiques au sein du peuple grec asservi* [Οἱ ἐλληνικὲς Ἑρμηνεῖες στὴν Ἀποκάλυψη στὰ χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας (1453-1821). Προσχεδιάγραμμα μιᾶς ἱστορίας τῶν ἰδεολογικῶν ρευμάτων στοὺς κόλπους τοῦ ὑπόδουλου ἐλληνικοῦ λαοῦ] (Ἐπὶ καθηγησιᾶ διδακτορική διατριβὴ στὴ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Στρασβούργου). Στρασβούργο 1977, 2 τόμοι, 942 σελίδες πολυγραφημένες.

4. – *Saint Maxime le Confesseur ou la Voie du Salut* [Ὁ ἅγιος Μάξιμος ὁ ὁμολογητὴς ἢ ἡ ὁδὸς τῆς σωτηρίας] (Ἐπιλογή, παρουσίαση καὶ γαλλικὴ μετάφραση τῶν κειμένων, μὲ εἰσαγωγὴ τοῦ J.-M. Dalmais o.p.). Namur-Belgique, Les Editions du Soleil Levant, 1965, 192 σελίδες.

5. – *Spirituels néo-grecs (XVe-XXe siècles)* [Νεοἰῆλληνες πνευματικοὶ ὁδηγοὶ (15ος-20ος αἰ.)]. (Ἐπιλογή τῶν κειμένων, γαλλικὴ μετάφραση, παρουσίαση τῶν συγγραφέων καὶ εἰσαγωγὴ), Namur-Belgique, Les Editions du Soleil Levant, 1967, 192 pages.

6. - *Ἰδεολογικὰ ρεύματα στοὺς κόλπους τοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας κατὰ τὰ χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας*, Λάρισα, Λαογραφικὴ Ἑταιρεία Λαρίσης, 1980, 42 σελίδες.

7. - *Les Exégèses grecques de l'Apocalypse à l'époque turque (1453-1821). Esquisse d'une histoire des courants idéologiques au sein du peuple grec asservi* [Βλ. ἀριθμ. 3] Θεσσαλονίκη, Ἐταιρεία Μακεδονικῶν Σπουδῶν-Ἐπιστημονικαὶ Πραγματεῖαι 15-, 1982, 763 σελίδες (ἔντυπη ἔκδοση τοῦ ὑπ' ἀριθ. 3).

7b.- *Οἱ ἑλληνικὲς Ἑρμηνεῖες στὴν Ἀποκάλυψη στὰ χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας (1453-1821). Προσχεδιάσμα μιᾶς ἱστορίας τῶν ἰδεολογικῶν ρευμάτων στοὺς κόλπους τοῦ ὑπόδουλου ἑλληνικοῦ λαοῦ* [Ἑλληνικὴ μετάφραση τοῦ ὑπ' ἀριθ. 7 σὲ νέα μορφή: προσαρμογὴ σ' ἓνα ἑλληνόφωνο ἀναγνωστικὸ κοινό, νέα πορίσματα τῆς ἐπιστημονικῆς ἔρευνας μετὰ τὸ 1978, ἐμπλουτισμὸς τῆς βιβλιογραφίας, αἰσθητὴ σύμπτυξη τῶν φιλολογικῶν προβλημάτων: γλώσσα τῶν κειμένων, χειρόγραφα κ.λπ.]. Ἐν ἀναμονῇ ἑκδότη.

8. - *Ἀναστασίου τοῦ Γορδίου (1654/5-1729) "Σύγγραμμα περὶ τοῦ Μωάμεθ καὶ κατὰ Λατείνων"*. Κριτικὴ ἔκδοση τοῦ ἑλληνικοῦ κειμένου μὲ εἰσαγωγὴ καὶ σχόλια στὰ γαλλικά (βλ. τὸ ὑπ' ἀριθ. 2). Ἀθήνα, Ἐταιρεία Στερεοελλαδικῶν Μελετῶν – Κείμενα καὶ Μελέται 3 - 1983, 138 σελίδες. (Ἀνατύπωση ἀπὸ τὸ Ἐπιστημονικὴ Ἐπετηρὶς Ἐταιρείας Στερεοελλαδικῶν Μελετῶν, Ἀθήνα 6 (1976-1977) 285-404, κατὰ πολὺ ἐπευξημένη)

9. - *Coran et Histoire [Κοράνιο καὶ Ἱστορία]* (ἀνατύπωση ἀπὸ τὸ περιοδικὸ *Θεολογία*, τ. 54 καὶ 55, 1983 καὶ 1984), Ἀθήνα 1984, 168 σελίδες.

10. - *Macaire Makrès et la polémique contre l'Islam [Ὁ Μακάριος Μακρῆς καὶ ἡ κατὰ τοῦ Ἰσλάμ πολεμικὴ]* (Κριτικὴ ἔκδοση πέντε ἀνεκδότων ἀντιισλαμικῶν κειμένων Μακαρίου τοῦ Μακρῆ καθὼς καὶ ἐνός, ἀνεκδότου ἐπίσης, "Ἐγκωμίου εἰς τὸν ὄσιον Μακάριον", ἀγνώστου συγγραφέως, τῆς ἴδιας ἐποχῆς (16 αἰ.), μὲ ἐκτενέστατη εἰσαγωγὴ στὰ γαλλικά. Cité du Vatican, Studi e Testi 314, 1986, 346 σελίδες.

11. - *Κοράνιο καὶ Ἱστορία*, Ἀθήνα, Ἀποστολικὴ Διακονία, 1992, 218 σελίδες (ἑλληνικὴ μετάφραση τοῦ ὑπ' ἀριθ. 9).

12. - *Ζαχαρία τοῦ Γεργάνου ἀπὸ τὴν Ἄρτα "Ἐξήγησις εἰς τὴν τοῦ Ἰωάννου τοῦ Ὑψηλοτάτου θεολόγου Ἀποκάλυψιν"*. (Κριτικὴ ἔκδοση τοῦ ἀνεκδότου κειμένου μὲ εἰσαγωγὴ καὶ σχόλια). Ἀθήνα, Ἄρτος Ζωῆς, 1992, 302 σελίδες.

13.- *Μακαρίου τοῦ Μακρῆ Τὰ Συγγράμματα* (Κριτικὴ ἔκδοση τῶν Ἀπάντων Μακαρίου τοῦ Μακρῆ (ἐκτὸς ἀπὸ τὰ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 10 κείμενα) μὲ εἰσαγωγὴ). Θεσσαλονίκη, Κέντρο Βυζαντινῶν Ἐρευνῶν, 1996, 247 σελίδες.

14. - *Ἡ "Μεγάλῃ Ἰδέα" στὸ ἔργο τοῦ Ἀριστοτέλη Βαλαωρίτη*. Ἰωάννινα, Ἐταιρεία Ἡπειρωτικῶν Μελετῶν, 2008, 188 σελίδες.

15. - *Georges Amiroutzès: "Entretiens avec Mahmet II, sultan des Turcs, sur la foi chrétienne"* [Γεώργιος Ἀμοιρούτζης, "Περὶ τῆς πίστεως τῶν Χριστιανῶν διάλογος" μετὰ τοῦ σουλτάνου τῶν Τούρκων]. (Κριτικὴ ἔκδοση τῆς διασωθείσης λατινικῆς παραλλαγῆς τοῦ κειμένου, γαλλικὴ μετάφραση, εἰσαγωγὴ καὶ σχόλια: μὲ τὴ συνεργασία τοῦ συναδέλφου G. Lagarrigue). Amsterdam, Byzantinische Forschungen XI, 1987, 192 σελίδες.

16. - *Juifs, Chrétiens et Musulmans en dialogue [Ἰουδαῖοι, Χριστιανοὶ καὶ Μουσουλμάνοι σὲ διάλογο]*. (Σὲ συνεργασία μὲ 4 ἀντιπροσώπους τῶν ἄλλων θρησκειῶν καὶ χριστιανικῶν ὁμολογιῶν), Strasbourg, Les Editions du Signe, 2002, 2010.

17. – *Chemins de la christologie orthodoxe* [Κατευθύνσεις τῆς ὀρθόδοξης Χριστολογίας] (Τόμος συλλογικός: ἐπιλογή τῶν συγγραφέων, συγκέντρωση τῶν κειμένων, ἐπιμέλεια: μὲ πρόλογο τοῦ Mgr Joseph Doré, καθολικοῦ ἀρχιεπισκόπου τοῦ Στρασβούργου). Paris, Desclé, Jésus et Jésus-Christ 91, 2005, 395 σελίδες.

18. – *La littérature grecque de l'après-guerre* [Ἡ μεταπολεμικὴ ἐλληνικὴ λογοτεχνία]. (Πρακτικὰ τοῦ IB' Διεθνoῦς Συνεδρίου Νεοελληνιστῶν τῶν Γαλλοφώνων Πανεπιστημίων ὀργάνωση τοῦ συνεδρίου, συγκέντρωση τῶν κειμένων, ἐπιμέλεια τῆς ἔκδοσης, εἰσαγωγή), Paris, Colloques Langues 'O, 1992, 216 σελίδες.

19. – *Le sentiment religieux dans la littérature néo-grecque* [Τὸ θρησκευτικὸ συναίσθημα στὴ νεοελληνικὴ λογοτεχνία]. (Πρακτικὰ τοῦ ΙΣΤ' Διεθνoῦς Συνεδρίου Νεοελληνιστῶν τῶν Γαλλοφώνων Πανεπιστημίων ὀργάνωση τοῦ συνεδρίου, συγκέντρωση τῶν κειμένων, ἐπιμέλεια τῆς ἔκδοσης, εἰσαγωγή), Paris, Colloques Langues 'O, 2001, 432 σελίδες.

20. – *Tradition et Modernité en Orient et dans les mondes slave et néo-hellénique: l'inspiration française* [Παράδοση καὶ Νεοτερικότητα στὴν Ἀνατολή, στὶς σλαβικὲς χῶρες καὶ στὸν νεοελληνικὸ κόσμο: ἡ γαλλικὴ ἐπίδραση]. (Πρακτικὰ Συνεδρίου τοῦ Κέντρου Ἀνατολικῶν Σπουδῶν τοῦ Στρασβούργου ὀργάνωση τοῦ συνεδρίου, συγκέντρωση τῶν κειμένων, ἐπιμέλεια, εἰσαγωγή). Paris, Colloques Langues 'O, 2002, 268 σελίδες.

21. – *Ἡ Ἑλλάδα τῶν νησιῶν* (Πρακτικὰ Β' Εὐρωπαϊκοῦ Συνεδρίου Νεοελληνικῶν Σπουδῶν ὀργάνωση τοῦ συνεδρίου, συγκέντρωση τῶν κειμένων, ἐπιμέλεια τῆς ἔκδοσης, εἰσαγωγή). Ἀθήνα, Ἑλληνικὰ Γράμματα, 1552 σελίδες, 2 τόμοι.

22. – *Γερασίμου Βλάχου τοῦ Κρητὸς (1607-1685), Περὶ τῆς τοῦ Μωάμεθ θρησκείας καὶ κατὰ Τούρκων* (Κριτικὴ ἔκδοση τοῦ ἀνέκδοτου κειμένου, εἰσαγωγή καὶ σχόλια). Ἑταιρεία Κρητικῶν Ἱστορικῶν Μελετῶν, Ἡράκλειο 2017.

23. – *Ἀναστασίου τοῦ Γορδίου (1654/5-1729) “Σύγγραμμα περὶ τοῦ Μωάμεθ καὶ κατὰ Λατείνων”*. Ἐπανέκδοση τοῦ ὑπ' ἀριθ. 8 (Κριτικὴ ἔκδοση τοῦ ἐλληνικοῦ κειμένου μὲ νέα, ἐκτενέστατη, εἰσαγωγή στὰ ἐλληνικὰ καὶ μὲ σχόλια βελτιωμένα καὶ ἐπηξημένα ἐπίσης στὰ ἐλληνικὰ) Ὑπὸ ἔκδοση στὴ Θεσσαλονίκη ἀπὸ τὸ Ostracon Publishing.

B. ΑΡΘΡΑ

24. – «Ἰωσήφ τοῦ Βρυεννίου “Μετὰ τινος Ἰσμαηλίτου διάλεξις”» (Κριτικὴ ἔκδοση τοῦ ἀνέκδοτου κειμένου μὲ εἰσαγωγή καὶ σχόλια), *Ἐπετηρὶς Ἑταιρείας Βυζαντινῶν Σπουδῶν*, 35 (1967) 141-195.

25. – Une “Controverse entre un Chrétien et un Musulman” inédite [Μιὰ ἀνέκδοτη “Διάλεξις Χριστιανοῦ μετὰ Ἰσμαηλίτου”], *Revue des Sciences Religieuses*, Strasbourg, 41 (1967) 237-245.

26. – «Anastassios Gordios et l’Islam» [Ὁ Ἀναστάσιος Γόρδιος καὶ τὸ Ἰσλάμ], *Revue des Sciences Religieuses*, Strasbourg, 43 (1969) 58-87.

27. – «Aristote rendu aux Grecs» (à propos du livre de Cl. Tsourkas sur Théophile Corydalée) [Ἐπιστροφὴ τοῦ Ἀριστοτέλη στοὺς Ἑλληνας (μὲ ἀφορμὴ τὸ βιβλίον τοῦ Κλ. Τσοῦρκα πάνω στὸ Θεόφιλον Κορυδαλέα)], *Revue d'Histoire et de Philosophie Religieuses*, Strasbourg, 49 (1969) 61-68.

28. – «Remarques sur un “Traité contre les hérésies latines” attribué à Anastassios Gordios» [Παρατηρήσεις πάνω σὲ μιὰ ἀνέκδοτη “Πραγματεία κατὰ τῶν λατινικῶν αἱρέσεων” ἀποδιδόμενη στὸν Ἀναστάσιον Γόρδιο] . *Revue des Etudes Byzantines*, Paris, 27 (1969) 229-234.

29. - Ἀναστάσιος ὁ Γόρδιος καὶ τὸ σύγγραμμά του “Περὶ τοῦ Μωάμεθ καὶ κατὰ Λατείνων”. *Επιστημονικὴ Ἐπετηρὶς Ἑταιρείας Στερεοελλαδικῶν Μελετῶν*, Ἀθήνα, 2 (1969) 305-324.

30. – «Μακάριος Μακρῆς ἢ Ἀσπρόφρους», *Γρηγόριος Παλαμᾶς*, Θεσσαλονίκη, 53 (1970) 1-16.

31. – «Pachomios Roussanos et l’Islam» [Ὁ Παχώμιος Ρουσσᾶνος καὶ τὸ Ἰσλάμ], *Revue d'Histoire et de Philosophie Religieuses*, Strasbourg, 51 (1971) 143-164.

32. – «Remarques sur quelques listes grecques du XIIIe siècle énumérant les hérésies latines» [Παρατηρήσεις πάνω σὲ μερικὲς ἐλληνικὲς λίστες τοῦ 13οῦ αἰ. ποὺ ἀπαριθμοῦν τὶς λατινικὲς αἱρέσεις], *Byzantinische Forschungen*, Amsterdam, 4 (1972) 9-30.

33. – «Ἐξήγησις εἰς τὴν Ἀποκάλυψιν Ζαχαρίας τοῦ Γεργάνου» *Επιστημονικὴ Ἐπετηρὶς Στερεοελλαδικῶν Μελετῶν*, Ἀθήνα 4 (1973) 367-400.

34. – «Ἡ Μαξίμου τοῦ Πελοποννησίου Ἑρμηνεία τῆς Ἀποκαλύψεως ὡς ἀπαρχὴ τοῦ “ἐρμηνευτικοῦ κινήματος” κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Τουρκοκρατίας». Στὸ *Πεπραγμένα τοῦ Α΄ Διεθνοῦς Συνεδρίου Πελοποννησιακῶν Σπουδῶν*, Ἀθήνα 1976, τόμ. 3, σ. 1-8.

35. – «Saint Nicodème l’Hagiorite. Sa doctrine spirituelle et mystique» [Ὁ ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἁγιορείτης. Ἡ πνευματικὴ καὶ μυστικὴ διδασκαλία του], *Revue des Sciences Religieuses*, Strasbourg, 50 (1976) 38-51.

36. – «La littérature grecque post-byzantine de polémique et d’apologétique à l’adresse de l’islam» [Ἡ μεταβυζαντινὴ ἐλληνικὴ πολεμικὴ καὶ ἀπολογητικὴ γραμματεία ἔναντι τοῦ Ἰσλάμ]. Στὸ *Πεπραγμένα τοῦ Β΄ Διεθνοῦς Συνεδρίου Νοτιοανατολικῆς Εὐρώπης*, Ἀθήνα 1978, τόμ. 5, σ. 747-755.

37. – «Δυνατότητες ἐνὸς νέου διαλόγου μεταξὺ χριστιανισμοῦ καὶ μουσουλμανισμοῦ», *Επιστημονικὴ Ἐπετηρὶς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης*, Θεσσαλονίκη, 24 (1979) 383-413.

38. – «Οἱ ἐλληνικὲς ἐρμηνεῖες στὴν Ἀποκάλυψη κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Τουρκοκρατίας», *Επιστημονικὴ Ἐπετηρὶς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ἀριστοτείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης*, Θεσσαλονίκη, 24 (1979) 359-380.

39. – «L’enseignement supérieur dans les Ecoles grecques à l’époque turque (à propos du livre de A. Camariano-Cioran sur *Les Académies princières de Bucarest et de Jassy*)»

[Ἡ ἀνώτατη παιδεία στὶς ἐλληνικὲς Σχολὲς στὰ χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας, μὲ ἀφορμὴ τὸ βιβλίο τῆς A. Camariano-Cioran, *Οἱ πριγκιπικὲς Ἀκαδημίαι τοῦ Βουκουρεστίου καὶ τοῦ Ἰασίου*], *Balkan Studies*, Θεσσαλονίκη, 20 (1979) 168-176.

40. – «Possibilités d’un nouveau dialogue entre l’islam et le christianisme», *Contacts*, Paris, 110 (1980) 111-141 καὶ *Unité Chrétienne*, Lyon, 82 (1986) 65-87 (γαλλικὴ μετάφραση τοῦ ὑπ’ ἀριθμ. 35).

41. – Nationalisme et supranationalisme dans l’Eglise orthodoxe à l’époque turque [Ἐθνικισμὸς καὶ ὑπερεθνικισμὸς στοὺς κόλπους τῆς Ὀρθόδοξης Ἐκκλησίας κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Τουρκοκρατίας] Στὸν συλλογικὸ τόμο *Aspects de l’Orthodoxie* [Ὅψεις τῆς Ὀρθοδοξίας], Paris, PUF., 1981, p. 135-152.

42. – Ὁ διδάσκαλος Πανταζῆς ὁ Λαρισαῖος, ἓνας ὄραματιστὴς τῆς ἀνάστασης τῆς Βυζαντινῆς Αὐτοκρατορίας, προσεκτικὸς παρατηρητὴς καὶ ἐπίμονος ἐρμηνευτὴς τῶν ρωσοτουρκικῶν πολέμων (1767-1792). Στὸ *Πρακτικὰ τοῦ Β’ Διεθνοῦς Συνεδρίου Θεσσαλικῶν Σπουδῶν*, Λάρισα 1981.

43. – «L’attitude des Grecs face à la Russie orthodoxe et aux Etats occidentaux (1767-1821), telle qu’elle apparaît à travers les textes eschatologiques de l’époque» [Ἡ στάση τῶν Ἑλλήνων ἔναντι τῆς ὀρθόδοξης Ρωσσίας καὶ τῶν Δυτικῶν Κρατῶν, ὅπως παρουσιάζεται στὰ ἐσχατολογικὰ κείμενα τῆς ἐποχῆς]. In *Cahiers de l’Institut des Langues Vivantes de Louvain*, Louvain 30 (1982) 9-28.

44. – «Eléments biographiques du prophète Muhammad dans la littérature grecque des trois premiers siècles de l’Egire» [Βιογραφικὰ στοιχεῖα τοῦ προφήτη Μωάμεθ στὴν ἐλληνικὴ γραμματεία τῶν τριῶν πρώτων αἰώνων τῆς Ἑγείρας]. Στὸν συλλογικὸ τόμο *La vie du prophète Mahomet* [Ὁ βίος τοῦ προφήτη Μωάμεθ], Paris, PUF., 1983, p. 159-182.

45. – «Un “roman grec” de la vie de Mahomet inédit» [Ἐνα ἀνέκδοτ “ἐλληνικὸ μυθιστόρημα” τοῦ βίου τοῦ Μωάμεθ»] (κριτικὴ ἔκδοση ἀνέκδοτου ἐλληνικοῦ κειμένου τοῦ ἸΗ’ αἰ., γαλλικὴ μετάφραση, σχόλια καὶ εἰσαγωγή). *Graeco-Arabica*, Ἀθήνα, 2 (1983) 139-190.

46. – «L’image de la Grèce à travers le “miroir brisé” de quelques romanciers grecs de la Diaspora» [Ἡ εἰκόνα τῆς Ἑλλάδας μέσα ἀπὸ τὸν “σπασμένο καθρέφτη” μερικῶν ἐλλήνων συγγραφέων τῆς Διασποράς]. Στὸ *Actes du VIIIe colloque international des Néo-Hellénistes des Universités francophones* [Πρακτικὰ τοῦ Η’ Διεθνοῦς Συνεδρίου Νεοελληνιστῶν τῶν Γαλλοφώνων Πανεπιστημίων], Paris, Colloques Langues ‘Ο, 1984, p. 233-250.

47. – «Ἑλληνες μυθιστοριογράφοι καὶ ὀλοκληρωτικὰ καθεστῶτα», *Πολιορκία*, Ἀθήνα, 31 (1986) 151-163.

48. – «La Bible dans l’Eglise orthodoxe aux XVe-XVIe siècles» [Ἡ Βίβλος στὴν ὀρθόδοξη Ἐκκλησία στοὺς ΙΕ’ καὶ ΙΣΤ’ αἰ.]. Στὸ συλλογικὸ ἔργο *Bible de tous les temps* [Ἡ Βίβλος ἀνὰ τοὺς αἰῶνες], Paris, Editions Beauchesne, 1986, vol. 5, p. 385-400.

49. – «Les prosateurs Grecs face aux régimes totalitaires» [Οἱ Ἑλληνες πεζογράφοι ἔναντι τῶν ὀλοκληρωτικῶν καθεστώτων], *Bulletin de liaison du Centre des Etudes Balakaniques*, Paris-INALCO, 6 (1987) 37-52 (γαλλικὴ μετάφραση τοῦ ὑπ’ ἀριθμ. 45, ἐπευξημένο).

50. – «La littérature grecque de polémique et d'apologétique à l'adresse de l'islam au XVe siècle. Examen de quelques problèmes d'ordre philologique» [Ἡ πολεμικὴ καὶ ἀπολογητικὴ γραμματεία ἔναντι τοῦ Ἰσλάμ στὸν ΙΕ' αἰώνα. Ἐξέταση μερικῶν φιλολογικῶν προβλημάτων]. Στὸ συλλογικὸ *Χαριστήριος τόμος (Mélanges) à Fr. Thiriet*, Amsterdam, Byzantinische Forschungen, 1987, p. 253-277.

51. - «Ἐσχατολογικὴ γραμματεία καὶ σκέψη κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Τουρκοκρατίας», *Θεολογία*, Ἀθήνα, 59 (1988) 308-322.

52. - «Ἰδεολογικὴ σημασία τῶν κρίσεων τοῦ Κυρίλλου Λαυριώτη ἔναντι τοῦ Ρήγα». Στὸ *ΥΠΕΡΕΙΑ. Πρακτικὰ τοῦ Α' Συνεδρίου Φεραὶ - Βελεστίνο - Ρήγας*, Ἀθήνα 1990, τόμ. Α', σ. 407-415.

53. – «La Bible dans l'Eglise orthodoxe au XVIIe siècle» [Ἡ Βίβλος στὴν ὀρθόδοξη Ἐκκλησία κατὰ τὸν ΙΖ' αἰ.], *Revue des Sciences Religieuses*, Strasbourg, 64 (1900) 141-168.

54. – «Zacharie Gerganos et J.-M. Karyophyllos : un cas typique d'aliénation de la pensée orthodoxe grecque dans la première moitié du XVIIe siècle» [Ὁ Ζαχαρίας Γεργάνος καὶ Ἰωάννης Ματθαῖος Καρυόφυλλος: μιὰ τυπικὴ περίπτωση ἀλλοτριώσεως τῆς ἑλληνορθόδοξης σκέψης στὸ πρῶτο μισὸ τοῦ 17ου αἰώνα] Στὸν συλλογικὸ τόμο *Ἀνακοινώσεις Ἑλλήνων στὸ ΣΤ' Διεθνὲς Συνέδριο Μελετῶν Χερσονήσου τοῦ Αἴμου*, Ἀθήνα 1990, σ. 183-192.

55. – «L'épopée de Dighénis Akritas et la littérature de polémique et d'apologétique islamo-chrétienne» [Ἡ ἐποποιία τοῦ Διγενῆ Ἀκρίτα καὶ ἡ ἰσλαμο-χριστιανικὴ πολεμικὴ καὶ ἀπολογητικὴ γραμματεία], *Βυζαντινά, Θεσσαλονίκη*, 16 (1991) 7-34.

56. – Education religieuse et société : le modèle grec [Θρησκευτικὴ παιδεία καὶ κοινωνία: τὸ ἑλληνικὸ μοντέλο], *Supplément*, Paris, 181 (1992) 39-51.

57. – «Κοράνιο καὶ χριστιανικὴ πίστη. Σκέψεις πάνω στὸν ἰσλαμοχριστιανικὸ διάλογο χτὲς καὶ σήμερα», *Καθ' ὁδόν*, Θεσσαλονίκη, 3 (1992) 37-42.

58. – «La littérature grecque de l'après-guerre» [Ἑλληνικὴ μεταπολεμικὴ λογοτεχνία]. Εἰσαγωγὴ στὸν συλλογικὸ τόμο *La Littérature grecque de l'après-guerre*, Paris, Colloques Langues 'Ο, 1992, p. 9-28 (βλ. ὑπ' ἀριθμ. 18).

59. – «Ὁρθόδοξοι καὶ μουσουλμανικοὶ λαοὶ στὰ Βαλκάνια», *Καθ' ὁδόν*, Θεσσαλονίκη, 6 (1993) 109-120.

60. - «Ἡ χρῆση τῆς ἱστορικῆς μεθόδου ὡς κατ' ἐξοχὴν μεθόδου ἔρμηνείας τῆς Ἀποκαλύψεως κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Τουρκοκρατίας». Στὸν συλλογικὸ τόμο (Πρακτικὰ διεθνoῦς συνεδρίου) *Ἡ Ἀποκάλυψη τοῦ Ἰωάννου. Προβλήματα φιλολογικά, ἱστορικά, ἔρμηνευτικά, θεολογικά*, Λευκωσία 1993, σ. 65-77.

61. – «Peuples orthodoxes et musulmans dans les Balkans» [Ὁρθόδοξοι καὶ μουσουλμανικοὶ λαοὶ στὰ Βαλκάνια], *Contacts*, Paris, 168 (1994) 243-258 (γαλλικὴ μετάφραση τοῦ ὑπ' ἀριθ. 57).

62. – «Les intellectuels Grecs émigrés en Italie à l'époque de la Renaissance et leur contribution à la découverte par l'Occident des Pères grecs de l'Eglise» [Οἱ Ἑλληνες λόγιοι στὴν Ἰταλία τὴν ἐποχὴ τῆς Ἀναγέννησης καὶ ἡ συμβολὴ τους στὴν ἀνακάλυψη ἀπὸ τὴ Δύση τῶν

ελλήνων πατέρων τῆς Ἐκκλησίας]. Στὸν συλλογικὰ τόμο *ΒΟΥΚΟΛΕΙΑ, Mélanges offerts (Χαριστήριο τόμος)* à Bertrand Bouvier, Paris, Les Belles Lettres, 1994, σ. 123-136.

63. – «Les idées politiques du monde grec après la Révolution française» [Οἱ πολιτικὲς ἰδέες τῶν Ἑλλήνων μετὰ τὴ Γαλλικὴ Ἐπανάσταση], *Revue des Etudes Néo-helléniques*, Paris-Athènes, III, 1 (1994) 77-91.

64. – *Patrimoine littéraire européen [Εὐρωπαϊκὴ λογοτεχνικὴ κληρονομιά]*, vol. VI: 1400-1515. Bruxelles, Ed. De Boeck-Larcier, 1955, 902 pages (Ἐπιλογή καὶ παρουσίαση τῶν ἐλληνικῶν κειμένων τοῦ τόμου, περὶ τὶς 60 σελίδες).

65. - *Patrimoine littéraire européen [Εὐρωπαϊκὴ λογοτεχνικὴ Κληρονομιά]*, vol. VII: 1515-1616. Bruxelles, Ed. De Boeck-Larcier, 1955, 994 pages. (Ἐπιλογή καὶ παρουσίαση τῶν ἐλληνικῶν κειμένων τοῦ τόμου, περὶ τὶς 60 σελίδες).

66. – «L’image de l’Occident à travers quatre textes grecs de polémique anti-latine et anti-islamique» [Ἡ εἰκόνα τῆς Δύσης μέσα ἀπὸ τέσσερα κείμενα τῆς ἐλληνικῆς ἀντιλατινικῆς καὶ ἀντισλαμικῆς γραμματείας], *Byzantinische Forschungen*, Amsterdam, XXII (1996) 193-211.

67. – «L’étrange discours d’un maître d’école athénien, rapporté par le Sieur De la Guilletière (1669)» [Ὁ παράδοξος λόγος ἐνὸς Ἀθηναίου διδασκάλου, ὅπως τὸν μετέφερε ὁ Sieur De la Guilletière (1669)], *Ἑλληνικά, Θεσσαλονίκη*, 46 (1996) 95-114 (καὶ ἐλληνικὴ μετάφραση).

68. – «La reception des Lumières par le monde orthodoxe asservi aux Turcs» [Ἡ ὑποδοχὴ τοῦ Διαφωτισμοῦ ἀπὸ τὸν ὑπόδουλο στοὺς Τούρκους ἐλληνικὸ λαό], *Social Compass*, London, 44 (1997) 247-260 (καὶ ἐλληνικὴ μετάφραση).

69. – “Les Colloques des Néo-hellénistes des Universités Francophones”. Στὸν τόμο *Autour de la langue grecque moderne* (Πρακτικὰ Συνεδρίου), *Cahiers Balkaniques*, Paris-INALCO 26 (1997) 17-22

70. - «Ἱστορία - Ἰδεολογία – Γραφή. Σχετικὰ μὲ τοὺς Θρήνους γιὰ τὴν ἄλωση τῆς Κωνσταντινούπολης». Στὸν συλλογικὸ τόμο *Ἱστορία καὶ Λογοτεχνία. Πρακτικὰ Διεθνoῦς Συνεδρίου τοῦ Τμήματος Γαλλικῆς Φιλολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν*. Ἀθήνα 1996, σ. 15-29· καὶ στὸ *Ἐπίσημοι Λόγοι τοῦ Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν*, τόμ. 31ος, Ἀθήνα 2003, σ. 17-30.

71. – «Regards sur l’Orthodoxie» [Ματιὲς στὴν Ὁρθοδοξία], *Chroniques Grecques*, Paris, τόμ. 7, χ.χ., σ. 11- 18.

72. – «La vie religieuse et spirituelle du peuple orthodoxe grec sous domination ottomane» [Θρησκευτικὴ καὶ πνευματικὴ ζωὴ τοῦ ὀρθόδοξου ἐλληνικοῦ λαοῦ ὑπὸ ὀθωμανικὴ κυριαρχία]. Στὸν συλλογικὸ τόμο *La Grèce moderne et l’héritage du passé [Ἡ Νεότερη Ἑλλάδα καὶ ἡ κληρονομιά τοῦ παρελθόντος]*, Nice, Presses Universitaires, 1997, σ. 147-163.

73. – «La via religiosa e spirituale del popolo ortodosso-greco solo la dominazione ottomana». Στὸν συλλογικὸ τόμο *Storia religiosa della Grecia [Θρησκευτικὴ ἱστορία τῆς Ἑλλάδας]* (Πρακτικὰ συνεδρίου), Milano, Centro Ambrosiano, 2002, p. 187-205 (ἰταλικὴ μετάφραση τοῦ προηγουμένου κειμένου ἐλαφρῶς παραλλαγμένου).

74. – «Au siècle des Lumières grecques. Renouveau intellectuel et conscience orthodoxe dans les Balkans» [Στὸν αἰῶνα τῶν Φώτων. Πνευματικὴ ἀναγέννηση καὶ ὀρθόδοξη συνείδηση στὰ Βαλκάνια] Στὸ συλλογικὸ ἔργο *Histoire du Christianisme*, τόμ. 10, σ. 132-150, Paris, Desclée, 1997.

75. – «Eglise orthodoxe et insurrections nationales dans les Balkans» [Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία καὶ ἐθνικὲς ἐξεγέρσεις στὰ Βαλκάνια]. Στὸ συλλογικὸ ἔργο *Histoire du Christianisme* [Ἱστορία τοῦ Χριστιανισμοῦ], τόμ. 10, σ. 759-771, Paris, Desclée 1997.

76. - «Ἡ στάση τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας ἔναντι τοῦ Νεοελληνικοῦ Διαφωτισμοῦ». Στὸν συλλογικὸ τόμο *Estudios Neogriegos en Espana e Iberoamerica* [Νεοελληνικὲς Μελέτες στὴν Ἰσπανία καὶ στὶς χῶρες τῆς Ἰσπανόφωνης Ἀμερικῆς] (Πρακτικὰ Συνεδρίου), τόμ. II, σ. 451-461, Granada, Editions Athos-Pergamos, 1997.

77. – Τὸ ἰδεολογικὸ περιεχόμενον τῶν ἐρμηνειῶν στὴν Ἀποκάλυψη κατὰ τὴν περίοδο τοῦ Διαφωτισμοῦ. Στὸν συλλογικὸ τόμο *1900ετηρὶς τῆς Ἀποκαλύψεως τοῦ Ἰωάννου*. Πρακτικὰ διεθνοῦς διεπιστημονικοῦ Συνεδρίου, Ἀθήνα 1999, σ. 163-181.

78. – «La situation du dialogue islamo-chrétien dans le monde orthodoxe et en Grèce» [Ἡ κατάσταση τοῦ ἰσλαμο-χριστιανικοῦ διαλόγου στὶς ὀρθόδοξες χῶρες καὶ στὴν Ἑλλάδα]. Στὸν συλλογικὸ τόμο *Islam and Christianity. Mutuals Perceptions since the Mitd-20th Century* [Ἰσλάμ καὶ Χριστιανισμός. Ἀμοιβαία ὑποδοχὴ ἀπὸ τὸν Μεσαίωνα ἕως τὸν 20ο αἰ.]. (Πρακτικὰ Συνεδρίου), Louvain, Peeters, 1998, p. 97-105.

79. – «La conversion comme motif littéraire dans l'épopée byzantine de "Dighénis Akritas" et dans "La conférence des oiseaux" de Farîd Uddîn Attar : étude comparative» [Ἡ μεταστροφή ὡς λογοτεχνικὸ μοτίβο στὴ βυζαντινὴ ἐποποιΐα τοῦ Διγενῆ Ἀκρίτα καὶ στὴ Σύναξη τῶν πουλιῶν τοῦ Φαρίδ Οὐντίν Ἀττάρ : συγκριτικὴ μελέτη], *Byzantinische Forschungen*, Amsterdam, XXV (1999) 143-151.

80. - «Ὁ Ρήγας Βελεστινλῆς καὶ τὰ ἰδεολογικὰ ρεύματα τῆς ἐποχῆς του». Στὸν συλλογικὸ τόμο *Πρακτικὰ τοῦ διεθνοῦς συνεδρίου Ρήγας Φεραῖος διακόσια χρόνια μετά*. Βρυξέλλες 1999, σ. 81-100.

81. - «Ἕνας Γεωργιανὸς αὐτοκράτορας γιὰ τὴ μέλλουσα νὰ ἀναστηθεῖ Ὁρθόδοξη Ἀνατολικὴ Αὐτοκρατορία ;». Στὸ περιοδικό, *Phasis, Greek and Roman Studies* (Πρακτικὰ ἑλληνογεωργιανοῦ Συνεδρίου), Tbilisi, University Press, 2-3 (2000) 41-50.

82. - «Ἐπιδράσεις τῆς δυτικῆς σκέψης στοὺς συντηρητικοὺς κύκλους τῶν Ἑλλήνων λογίων». Στὸν συλλογικὸ τόμο *ITALOELLINICA, Rivista di cultura greco-moderna. Atti del V Convegno Nazionale di Studi Neellenici* [ITALOΕΛΛΗΝΙΚΑ, Δελτίο Νεοελληνικοῦ Πολιτισμοῦ. Πρακτικὰ τοῦ Ε΄ Συνεδρίου Νεοελληνικῶν Σπουδῶν τῶν Ἰταλοφῶνων Πανεπιστημίων], Napoli, VI (1997-8) 39-53.

83. – «Les Eglises Orientales de 1517 à 1650» [Οἱ Ἀνατολικὲς Ἐκκλησίαι ἀπὸ τὸ 1517 ἕως τὸ 1650]. Στὸ συλλογικὸ ἔργο *Histoire des Eglises Orientales*, chapitre XX, p. 605-630 τῆς ἀγγλικῆς ἔκδοσης) [Ἱστορία τῶν Ἀνατολικῶν Ἐκκλησιῶν, κεφ. 20, σ. 605-630 τῆς ἀγγλικῆς ἔκδοσης], Beyrouth-Genève-Conseil Œcuménique, 1991 (ἀραβικά), 2005 (ἀγγλικά).

84. – «Διαμόρφωση μιᾶς ἑλληνορθόδοξης συνείδησης μέσω τῶν ἐρμηνειῶν στὴν Ἀποκάλυψη κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Τουρκοκρατίας». Στὸν συλλογικὸ τόμο Ἄγία

Γραφή και σύγχρονος κόσμος. Τιμητικός τόμος στον καθηγητή Γεώργιο Καραβιδόπουλο, Θεσσαλονίκη 2006, σ. 57-74.

85. – «Résistances religieuses orthodoxes aux Lumières» [Αντιστάσεις της Ὁρθοδοξίας στὸ Διαφωτισμό]. Στὸν συλλογικὸ τόμο *Tradition et Modernité* [Παράδοση καὶ Νεωτερικότητα], Paris, Colloques Langues 'O, 2002, p. 137-157 (βλ. ὑπ' ἀριθμ. 20).

86. - «Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης καὶ Ἀδαμάντιος Κοραΐς: Δυὸ διαφορετικοὶ δρόμοι, ἓνας κοινὸς σκοπός», *Σύναξη*, Ἀθήνα, 97 (2006) 72-83 καὶ στὸν συλλογικὸ τόμο (Πρακτικὰ Συνεδρίου) *Ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης καὶ ἡ διδασκαλία του. 250 χρόνια ἀπὸ τὴ γέννησή του, 190 χρόνια ἀπὸ τὴν κοίμησή του*, 2 τόμοι. Γουμένισσα, Ἱερά Μονὴ Ὁσίου Νικοδήμου, 2006, τόμ. Α', σ. 189-206.

87.- «Nicodème l'Hagiorite et Adamantios Koray : deux itinéraires différents pour un but commun», *Contacts*, Paris, 212 (2000) 332-350 (γαλλικὴ μετάφραση τοῦ προηγούμενου).

88. – «Le sentiment religieux dans la littérature néo-hellénique». Εἰσαγωγὴ στὸν συλλογικὸ τόμο *Le sentiment religieux dans la littérature néo-hellénique* (βλ. ὑπ' ἀριθ. 19), Paris, Colloques Langues 'O , 2001, σ. 11-17.

89. – «L'ivresse dans la littérature homilétique grecque à l'époque ottomane» [Ἡ μέθη στὰ ἑλληνικὰ Ὀμιλητάρια τῶν χρόνων τῆς Τουρκοκρατίας]. Στὸν συλλογικὸ τόμο (Πρακτικὰ Συνεδρίου) *La vigne et le vin dans la littérature néo-hellénique* [Ἡ ἄμπελος καὶ ὁ οἶνος στὴ νεοελληνικὴ λογοτεχνία], Paris, Colloques Langues 'O, 2002, p. 301-317.

90. – Donna Frosini di Aristotelis Valaoritis, una neomartire [βλ. ἐπόμενο]. Στὸν συλλογικὸ τόμο *La presenza femminile nella letteratura neogreca. Atti del VI Congresso Nazionale di Studi Neogreci* [Ἡ παρουσία τῆς γυναίκας στὴ νεοελληνικὴ λογοτεχνία. Πρακτικὰ ΣΤ' Συνεδρίου Νεοελληνικῶν Σπουδῶν τῶν Ἰταλοφώνων Πανεπιστημίων], Roma, Università di Roma "La Sapienza", 2003, p. 109-125.

91. - «Ἡ Κυρὰ Φροσύνη τοῦ Ἀριστοτέλη Βαλαωρίτη νεομάρτυς». Στὸ *Ἡπειρωτικὸ Ἡμερολόγιο*, Ἰωάννινα, ΚΓ' (2004) 29-45) (ἑλληνικὴ μετάφραση τοῦ προηγούμενου).

92. – «Le pouvoir politique et les religions dans les Balkans» [Πολιτικὴ ἐξουσία καὶ θρησκείες στὰ Βαλκάνια]. Στὸ *Δελτίον τοῦ Κέντρου Μικρασιατικῶν Μελετῶν*, Ἀθήνα, 13 (1999-2000) 363-366 (τὸ κείμενο συμμετοχῆς σὲ Στρογγυλὴ Τράπεζα σὲ Διεθνὲς Συνέδριο Βαλκανικῶν Σπουδῶν, Βουκουρέστι, 1998).

93. – «Συμβολὴ τῆς Ἀργοναυτικῆς Ἐκστρατείας στὴ διαμόρφωση μιᾶς ἑλληνοκεντρικῆς συνείδησης στοὺς χρόνους τῆς Τουρκοκρατίας». Στὸν συλλογικὸ τόμο (Πρακτικὰ Συνεδρίου) *Grecia y Tradition clasica* [Ἑλλάδα καὶ κλασικὴ παράδοση], La Laguna, Universidad Press, 2002, vol. I, p. 347-359.

94. - «Ἡ Μεγάλὴ Ἰδέα στὴν ποίηση τοῦ Ἀριστοτέλη Βαλαωρίτη». Στὸ *Revue des Etudes Néo-helléniques* [Δελτίο Νεοελληνικῶν Σπουδῶν], Paris-Athènes, n. s. 1 (2005) 85-132.

95. – «Le sens de la langue] [Ἡ ἔννοια τῆς γλώσσας]. Στὸν συλλογικὸ τόμο *Φιλόπατρις. Tomo en honor a Alexis Solà*, Granada, 2004, p. 513-520 (κείμενο Συνάντησης διανοουμένων στοὺς Ἁγίους Σαράντα, Ἀλβανία).

96. – «Angéologie et démonologie à Byzance : formulations théologiques et représentations populaires» [Ἀγγελολογία καὶ δαιμονολογία στὸ Βυζάντιο. Θεολογικὲς διατυπώσεις καὶ λαϊκὲς δοξασίες]. Στὸν συλλογικὸ τόμο (Πρακτικὰ Συνεδρίου) *Cuadernos del CEMYR*, Universidad de La laguna, 11 (2003) 157-184.

97. – «Οἱ Νεοελληνικὲς Σπουδὲς στὴν Εὐρώπη». Στὸν συλλογικὸ τόμο (Πρακτικὰ Συνεδρίου) *Ἡ συμβολὴ τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας στὸ εὐρωπαϊκὸ καὶ παγκόσμιο γίγνεσθαι. Μέθοδοι καὶ ἐργαλεῖα γιὰ τὴν ἐκμάθησή της*, Ἡράκλειο 2008, σ. 61-73.

98. – «Attitudes de quelques intellectuels de Thessalonique des XIIe et XIIIe siècles face à l'islam» [Ἡ θέση ἔναντι τοῦ Ἰσλάμ ὀρισμένων λογίων τῆς Θεσσαλονίκης στὸν ΙΓ'-ΙΔ' αἰ.], *Byzantinische Forschungen*, Amsterdam, XXIX (2007) 15-32.

99. – «L'Eglise byzantine du XII au XIVe siècles» [Ἡ Βυζαντινὴ Ἐκκλησία στοὺς αἰῶνες ΙΒ'-ΙΔ'] (Εἰσαγωγὴ στὰ Πρακτικὰ τοῦ Η' Βυζαντινολογικοῦ Συμποσίου τοῦ Στρασβούργου) στὸ *Byzantinische Forschungen*, Amsterdam, XXIX (2007) 5-13.

100. – «Perception de l'Islam et traductions du Coran à Byzance» [Ἀντίληψη τοῦ Ἰσλάμ καὶ μετάφραση τοῦ Κορανίου στὸ Βυζάντιο], *Byzantion*, Bruxelles, LXXV (2005) 25-69.

101. – «La réception de la christologie par les fidèles à travers deux textes liturgiques populaires» [Ἡ ὑποδοχὴ τῆς χριστολογίας ἀπὸ τοὺς πιστοὺς μέσω δυὸ λαϊκῶν λειτουργικῶν κειμένων]. Στὸν συλλογικὸ τόμο *Chemins de la christologie orthodoxe* (βλ. τὸ ὑπ' ἀριθ. 17), Paris, Desclée, 2005, p. 255-278.

102. – «Modernisme et conservatisme à l'époque des Lumières grecques: le cas de Théodoret de Jannina» [Νεοτερικότητα καὶ συντηρητισμὸς στὴν ἐποχὴ τοῦ Διαφωτισμοῦ. Ἡ περίπτωση τοῦ Θεοδώρητου ἀπὸ τὰ Ἰωάννινα]. Στὸν συλλογικὸ τόμο *Le feu sur la terre. Mélanges offerts au père Boris Bobrinskoy pour son 80e anniversaire [Πῦρ ἐπὶ γῆς. Χαριστήριος τόμος στὸν π. Μπόρις Μπομπρισκόι γιὰ τὸ 80ὸ γεννέθλιό του]*, Paris, Presses Saint-Serge, 2005, p. 223-234.

103. – «Ἐκκλησιαστικοὶ ἄνδρες ἐνσαρκωτὲς τῆς Μεγάλης Ἰδέας στὴν ποίηση τοῦ Ἀριστοτέλη Βαλαωρίτη». Στὸν συλλογικὸ τόμο (Πρακτικὰ Συνεδρίου) *Ἱστορία καὶ Λογοτεχνία. Ὁ дуΐσμὸς στὴ νεοελληνικὴ λογοτεχνία*, Besançon, Editions Praxandre, 2006, p. 77-100.

104. – «Problèmes de rencontre de l'Islam et de l'Orthodoxie avec la Modernité» (βλ. τὸ ἐπόμενο), *Contacts*, Paris, 217 (2007) 62-74.

105. – Προβλήματα συνάντησης τῆς Ὀρθοδοξίας καὶ τοῦ Ἰσλάμ μὲ τὸν σύγχρονο κόσμο, *Σύναξη*, Ἀθήνα, 104 (2007) 72-81 (μετάφραση τοῦ προηγούμενου).

106. – «Τρία κείμενα γιὰ μιὰ ἀπάντηση ἢ σκέψεις πάνω στὸν διάλογο τῆς Ὀρθοδοξίας μὲ τὸν ἔξω κόσμο». Στὸ συλλογικὸ τόμο *Ἐκκλησία – Οἰκουμένη – Πολιτικὴ. Χαριστήρια στὸν Μητροπολίτη Ἀδριανουπόλεως Δαμασκηνό* (Παπανδρέου, Μητροπολίτη Ἑλβετίας), Ἀθήνα 2007, σ. 109-137.

107. – «Le “Thrène sur la prise de l'infortunée île de Chypre”: une approche idéologique» [Διήγησις εἰς τὸν Θρῆνον τοῦ αἰχμαλωτισμοῦ τῆς εὐλογημένης Κύπρου. Μιὰ ἰδε-

ολογική προσέγγιση]. Στὸν συλλογικὸ τόμο (Πρακτικὰ Συνεδρίου) *L'Épopée dans le monde grec. Hommage à René Hodot*. Besançon, Editions Praxandre, 2007, p. 137-150.

108. - «Le “Thrène sur la prise de l’infortunée île de Chypre”: une approche idéologique». Στὸν συλλογικὸ τόμο *Polyptychon. Τιμητικὸς τόμος στὸν καθηγητὴ Γιάννη Χασιώτη*, Granada 2008, p. 35-48 [Βελτιωμένη παραλλαγή τοῦ προηγούμενου]

109. - «Unité des Chrétiens – Unité de l’Eglise» [Ἐνότητα τῶν Χριστιανῶν - Ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας] (κείμενο συμμετοχῆς σὲ Στρογγυλὴ Τράπεζα, Στρασβούργο, Ἰανουάριος 2006), *Connaissance des Pères de l’Eglise*, Strasbourg, 104 (2006) 13-19.

110. - «Κριτικὲς παρατηρήσεις στὸ βιβλίο τοῦ Gerard Podskalsky “Ἡ ἑλληνικὴ θεολογία ἐπὶ Τουρκοκρατίας. Ἡ Ὁρθοδοξία στὴ σφαίρα ἐπιρροῆς τῶν δυτικῶν ρευμάτων μετὰ τὴ Μεταρρύθμιση”» (Ἀθήνα, MIET, 2005), *Σύναξη*, Ἀθήνα 99 (2006) 81-83.

111. - «L’histoire longue du christianisme oriental à l’époque ottomane XVe-XIXe siècles» [Ἡ μακραίωνη ἱστορία τῶν Χριστιανῶν τῆς Ἀνατολῆς κατὰ τὴν Τουρκοκρατία. 15ος-19ος αἰ.]. Στὸ συλλογικὸ ἔργο *Histoire du Christianisme* [Ἱστορία τοῦ Χριστιανισμοῦ], Paris, Seuil, 2007, p. 432-440.

112. - «Αἰμὲ Σεζαίρ ἢ ὁ ἀπόπλους ἐνὸς γίγαντα τῆς λογοτεχνίας τῆς νεγροσύνης», *Σύναξη*, Ἀθήνα, 108 (2008) 53-58.

113. - «Ὁ Βαλαωρίτης, ὁ Ρήγας καὶ οἱ ιδεολογικὲς ζυμώσεις στὴν Ἑπτανησιακὴ ποίηση». *Υπέρεια*, Ἀθήνα 5 (2010) 1121-1135 (Πρακτικὰ τοῦ Γ’ Συνεδρίου Φεραῖ - Βελεστίνο – Ρήγας).

114. - «Ἡ ἐσχατολογικὴ σκέψη τοῦ ἀγίου Νεοφύτου τοῦ Ἐγκλείστου». Στὸν συλλογικὸ τόμο *Πρακτικὰ τοῦ Α’ Διεθνoῦς Συνεδρίου Ἁγίου Νεόφυτος ὁ Ἐγκλειστος. Ἱστορία – Θεολογία – Πολιτισμὸς*, Πάφος, Μονὴ Ἁγίου Νεοφύτου, 2010, σ. 217-260.

115. - «Οἱ ἐπεμβάσεις τοῦ Θεοδωρήτου ἀπὸ τὰ Ἰωάννινα στὴν πρώτη ἔκδοση (1800) τοῦ “Πηδαλίου”», *Ἀνακοινώσεις τοῦ Α’ Διεθνoῦς Συνεδρίου τῆς Ἀγιορειτικῆς Ἐστίας γιὰ τὸν Νικόδημο τὸν Ἀγιορείτη* (ὑπὸ ἐκτύπωση ;).

116. - «Διαλέξεις μὲ τὸν Μωάμεθ τὸν Πορθητὴ *Περὶ τῆς πίστεως τῶν Χριστιανῶν ἢ Ἀναζήτηση νέων ταυτοτήτων μετὰ τὴν Ἄλωση*», *Ἐγνατία* 15 (2011) 35-42. *Μνημόσυνο στὸν Καθηγητὴ Χρ. Πατρινέλη*.

117. - «La place de la philosophie dans la littérature islamo-chrétienne de polémique et d’apologétique aux trois premiers siècles de l’Egire» [Ἡ θέση τῆς φιλοσοφίας στὴν ἰσλαμοχριστιανικὴ πολεμικὴ καὶ ἀπολογητικὴ γραμματεία στοὺς τρεῖς πρώτους αἰῶνες τῆς Ἐγείρας]. Στὸν συλλογικὸ τόμο *Polychronion*, [Χαριστήριος τόμος] *Mélanges offerts au Professeur N. S. Tanasoca*, Bucarest, Académie Roumaine 2012, σ. 39-52 (καὶ ἑλληνικὴ μετάφραση).

118. - «Ἡ ἔννοια τῆς “πνευματικῆς πατρότητας” καὶ τοῦ “πνευματικοῦ πατέρα” στὴ μουσουλμανικὴ θρησκεία». Στὸ *Ἡ πνευματικὴ πατρότητα κατὰ τὸν Ἀπόστολο Παῦλο*, *ΙΖΨΑΥΛΕΙΑ* Βέροια 2011, σ. 95-115 (Πρακτικὰ Συνεδρίου)

119. - «Ὁ ἐκ Θεσσαλονίκης ὀρμώμενος Ἀθωνίτης ἱερομόναχος Μακάριος ὁ Μακρῆς (1382/3-1431) ἀκολουθώντας τὰ ἴχνη τοῦ Ἑσυχασμοῦ». (Εἰσήγηση στὸ Διεθνὲς Συνέδριο «Τὸ Ἅγιον Ὅρος: 15ος-16ος αἰώνας (Θεσσαλονίκη, 25-28 Νοεμβρίου 2011). Δημοσιεύτηκε στὸν τόμο *Τὸ Ἅγιον Ὅρος στὸν 15ο καὶ 16ο αἰώνα*, Θεσσαλονίκη, Ἀγιορειτικὴ Ἑστία, 2012, σ. 201-212.
120. - «Ὁ κώδιξ ὑπ' ἀρ. 71 τῆς Ἱστορικῆς καὶ Ἐθνολογικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν: Μιὰ Ἱστορία τοῦ Μωάμεθ σὲ προσπάθεια μερικῆς ἐρμηνείας τῆς Ἀποκάλυψης τοῦ Ἰωάννη», *Δελτίον Βιβλικῶν Μελετῶν*, 29B (2011) 131-172.
121. - «Εἰσαγωγὴ στὴν ἐλληνικὴ πολεμικὴ καὶ ἀπολογητικὴ γραμματεία ἔναντι τοῦ Ἰσλάμ κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Τουρκοκρατίας», *Νέος Λόγιος Ἑρμῆς* 5-6 (2012) 227-248.
122. - «Ἡ ἐλληνικὴ πολεμικὴ καὶ ἀπολογητικὴ γραμματεία ἔναντι τοῦ Ἰσλάμ κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Τουρκοκρατίας», στὸ *Θεολογία* 84,1 (2013) 133-166
123. - «Τὸ Χρησμολόγιον τοῦ Νικολάου Παρπαρίγου ἐκ νήσου Λέσβου», *Δοδῶνη ΛΗ'-ΛΘ'* (2009-2010) 200-236 (*Εἰς μνήμην καθ. Ἐμμανουὴλ Παπαθωμοπούλου*)
124. - «Τὰ Πατριωτικὰ ἔργα τοῦ Ρήγα Φεραίου στὸ Χρησμολόγιον τοῦ Νικολάου Παρπαρίγου. Ἡ ἰδεολογικὴ διάσταση τοῦ γεγονότος», *Ἰπέρεια*, Ἀθήνα ΣΤ' (2012) 695-708 (Πρακτικὰ Στ' Διεθνοῦς Συνεδρίου Ρήγας – Φεραῖ - Βελεστίνου)
125. - «Ἡ ἀλληλογραφία Ἀναστασίου τοῦ Γορδίου: Μιὰ προσεκτικὴ ἀνάγνωση», *Ἡπειρωτικὸ Ἡμερολόγιον ΛΒ'* (2013) 189-226.
126. - «Ὅπλα ἀντίστασης καὶ ἐπιβίωσης τῆς Ὀρθοδοξίας στὰ χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας» (Δημοσιεύτηκε τὴ Δευτέρα, 18 Μαρτίου 2013 στὸ Romfea.gr. Βλ. Romfea.gr, ἄρθρα)
127. - «Γύρω ἀπὸ τὸ μεταφραστικὸ ἔργο Ἀναστασίου τοῦ Γορδίου», στὸ συλλογικὸ *Τιμητικὸς τόμος στὸν Καθηγητὴ Jacques Bouchard: Mélanges en l'honneur du professeur Jacques Bouchard. Textes réunis et présentés par Henri Tonnet*, Editions Del Busso, Montréal 2015, p. 11-23.
128. - «Οἱ δυνατότητες θεολογικοῦ διαλόγου μὲ τὸ ἰσλάμ στοὺς χρόνους τῆς Τουρκοκρατίας. Μαρτυρίες ἀπὸ τὴν ἐλληνικὴ ἀντιισλαμικὴ γραμματεία» (Πρακτικὰ Β' Συνεδρίου: *Ἡ ζωὴ τῶν ὑποδούλων Ἑλλήνων ἐπὶ Τουρκοκρατίας*, Ἀθήνα, Ἀρχονταρίκι, 2014, σ. 153-167
129. - «Ἐσχατολογικοὶ προσανατολισμοὶ καὶ ἐρμηνεῖες στὴν Ἀποκάλυψη στὶς παραμονὲς τοῦ Κριμαϊκοῦ πολέμου (Ὁ Κώδ. ἀρ. 639 τῆς I. Μ. Παντελεήμονος)», *Θεολογία* 85,4 (2014) 263-302.
130. - «Ἡ Τουρκοκρατία ὡς περίοδος ἄσκησης ὑπομονῆς καὶ καρτερίας». Στὸ *ΚΑ' ΠΑΥΛΕΙΑ*, Βέροια 2015, σ. 133-150 (Πρακτικὰ Συνεδρίου)
131. - «Σημεῖα ἐπαφῆς τοῦ Νεοελληνικοῦ Διαφωτισμοῦ καὶ τῆς νεοελληνικῆς ἐσχατολογικῆς καὶ ἀποκαλυπτικῆς σκέψης», Στὸ *Ἑλληνικὸς καὶ Εὐρωπαϊκὸς Διαφωτισμός. Πρακτικὰ Συνεδρίου*, Ἀθήνα, Ἀρχονταρίκι, 2016, σ. ;

132. - «Mehmet II le Conquérant de Constantinople et la foi chrétienne» [Μωάμεθ Β΄ ὁ Κατακτητὴς τῆς Κωνσταντινούπολης καὶ ἡ χριστιανικὴ πίστις], *Revue des Sciences Religieuses*, Strasbourg 90, 3 (2016) 583-602.

133. - «Ὁ ὁσῖος Μακάριος ὁ Μακροῦς (1382/7 – 7 Ἰανουαρίου 1431)». Εἰσαγωγὴ στὴν τρίτομη ἐπανέκδοση τῶν Ἀπάντων Μακαρίου τοῦ Μακροῦ, συνοδευομένων ἀπὸ νεο-ελληνικὴ μετάφραση (52 πληκτογραφημένες σελίδες).

134. - «Τὸ Χρησμολόγιον τοῦ Παΐσιου Λιγαρίδη (1656): Περιεχόμενα καὶ ἱστορικο-ἐσχατογικὲς προσεγγίσεις» (ἐν ἐπεξεργασίᾳ μὲ βάση τὰ δυὸ διασωζόμενα χειρόγραφα).

**ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΜΕΛΕΤΗΣ
ΦΕΡΩΝ-ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΥ-ΡΗΓΑ**

(Μή κερδοσκοπικού χαρακτήρος.

Άρ. Άποφ. Πολυμελούς Πρωτοδικείου Άθηνών: 823/1987)

Μιλτιάδου 3 - 145 62 Κηφισιά - Άθήνα

Τηλ. & Fax: 210-8011.066

www.rhigassociety.gr, e-mail: karamber@otenet.gr